

Dragutin KOKŠA

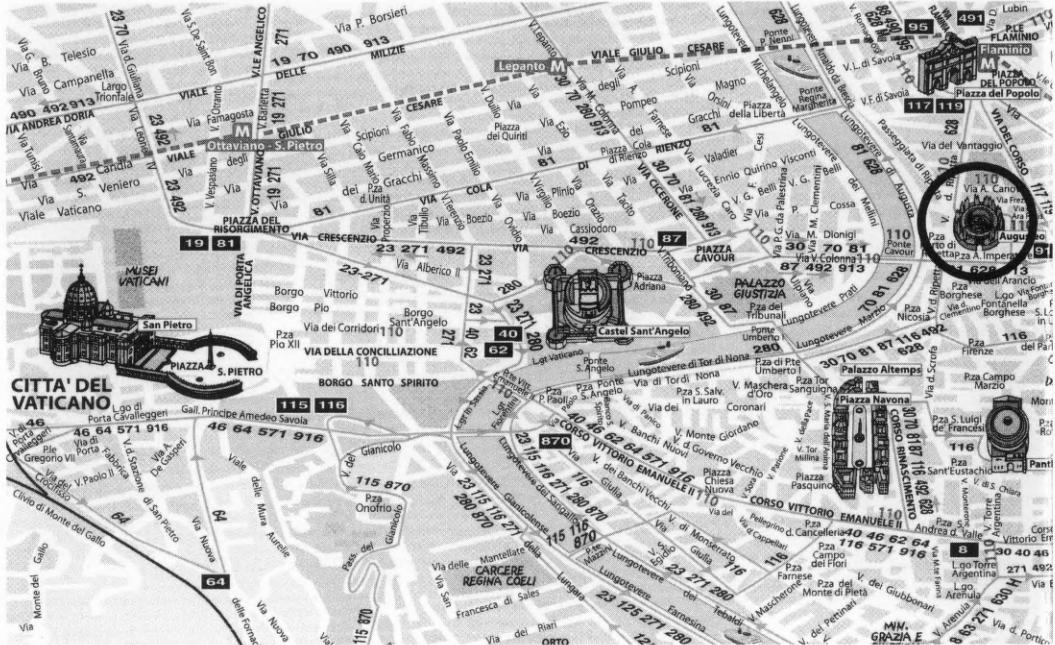
PODRAVCI NA TLU VJEĆNOG GRADA - RIMA

Pri spomenu Rima nameće nam se posebno mišljenje o tom gradu. Prvi kršćani koji su živjeli u rimskim katakombama i danas imaju udio u našem vjerskom životu. Za posjet i obilazak spomenika koji tiho govore o tisućljetnoj povijesti Vječnog grada i rađanju kršćanstva, od Kalipsovih katakombi do trga Sv. Petra i monumentalne bazilike, potrebno je nekoliko dana. U Rimu se nalaze i Papinski zavod i crkva Sv. Jeronima, a koji su od posebnog značaja za Hrvate, Podravce, a posebno Molvarce. Prijašnji Pape dali su Hrvatima gostinjac i bolnicu, a kasnije i zavod za formiranje svećeničkih potencijala u blizini Vatikana na rijeci Tiber. Od trga sv. Petra šetnjom preko trećeg mosta Ponte Cavour nalazi se crkva sv. Jeronima i monumentalna palača Zavoda sv. Jeronima. U zavodskoj knjizi utisaka jedan je Podravac zapisao „*Doći u Rim, a ne vidjeti Papu je šteta, a ne doći i posjetiti "Jeronim" još je veća šteta*“. Spomenuta zgrada sv. Jeronima izgrađena je u vrijeme rektora jednog Podravca, Molvarca mons. Jurja Magjerca. Najnovije svjedočanstvo o tome dobio sam prije nekoliko dana od mostarskog biskupa Ratka Perića (on je bio više godina rektor sv. Jeronima naslijedivši Molvarca, a kasnije i biskupa Đuru Kokšu) u kojem mi piše: „*Tridesetih godina, negdje 1935. ili 36. godine, prijetila je neposredna pogibelj da se mi Hrvati iselimo iz centra grada, Augusteuma; nekamo na periferiju, gdje ima ledine. Mussolini je želio obnoviti staro Rimsko carstvo iz vremena cara Augusta (31. prije Krista do 14. nakon Krista), koji je tu kod Svetog Jeronima u svome veličanstvenu mauzoleju pokopan. Zato je nastojao taj Augusteum, grandiozno obnoviti i regulirati. Stoga su Croati trebali van Rima. Kad se dočulo da će nama Hrvatima biti dodijeljeno zemljiste za naš Zavod izvan Rima, a da će na naše mjesto doći zet Mussolinijev, ili kao zet, i to sve sa znanjem nekih uglednika iz Vatikana, onda je mons. Magjerec, ne budi ljhen, zatražio audijenciju kod Pape Pija XI i zamolio ga da to nikako ne dopusti. Kad je mons. Magjerec video da Papa nije dao baš neki određeni odgovor, monsinjor se prostro pred Papom – u ta se doba ionako ljubila Papina papuča na dolasku i odlasku – i rekao je Papi da ne izlazi iz sobe dok ne čuje pozitivan odgovor na svoju malbu. I čuo je!*“

Iz Molvi je poteklo još svećenika i časnih sestara koji su boravili na tlu Rima. Osim spomenutog mons. Magjerca (sahrانjen na rimskom groblju Campo Verano) koji je prvi put došao u Rim 1912. na teološki studij, a od 1928. – 1957. bio rektor Zavoda sv. Jeronima, u Rim je u jesen 1933. godine došao na usavršavanje u teologiji dr. Juraj Paša. Prve tri godine boravio je u Zavodu i studirao na Papinskom sveučilištu Gregoriani gdje je 1935. i doktorirao s temom iz Istočnog bogoslovља (Homjakova nauka o Crkvi). Vrativši se u domovinu postao je suplent III. ženske gimnazije u Zagrebu stekavši titulu profesora. Umro je u rujnu 1977. godine, a pokopan na molvarskom groblju.

U Rimu je od kraja 1942. godine bio i mons. Đuro Kokša. U Zavodu Germananicum rt Hungaricum studirao je teološke-filosofske náuke. Za rektora Zavoda sv. Jeronima imenovan je 1. rujna 1959. (naslijedivši mons. Magjerca) te je vodio je Zavod gotovo dvadeset godina, a za biskupa je zaređen 23. srpnja 1978. godine. Umirovljen je u ožujku 1998. godine kada i umire. Za vrijeme dugogodišnjeg boravka i Magjerec i Kokša nekoliko puta su se susretali sa sv. Ocem. (poznanstvo Kokše i poljskog kardinala Wojtyle, a kasnije Pape Ivana Pavla II).

Danas su živi Molvarci, franjevci Đuro i Miljenko Hontić te Zdravko Tuba koji su u jed-

Zavod Sv. Jeronima nalazi se u neposrednoj blizini Augustova hrama (označeno krugom)

nom periodu svog života studirali su u Rimu.

Fra Đuro Honić, od ove, 2007. godine je ministar – provincijal franjevaca konventualaca sv. Jeronima. Na tlu „Vječnog grada“ boravio je od 1990. do 1992. godine na međunarodnom kolegiju „Serafico“ gdje je magistrirao franjevačku duhovnost. Njegov brat fra Miljenko Honić od ove godine župnik je u Novom Marofu. Prvi je put boravio u Rimu 1991. kada ga je Papa Ivan Pavao II. zaredio za đakona. Nakon održane mlade mise, 1992., ispomaže u Rimu na jednoj župi.

Molvarac koji je boravio u Rimu je i fra Zdravko Tuba koji od 1989. do 1992. boravio u Rimu gdje prima red đakonata. Na institutu franjevaca konventualaca „Seraficum“ slušao je treći i četvrtu godinu teologije. Od ove godine je gvardijan na sv. Duhu u Zagrebu.

Od časnih sestara rodom iz Molvi nekoliko ih je koje su svojim zvanjem djelovale na tlu Vječnoga grada. Prva je bila Agata Petrović sestra Zdenka, milosrdnica sv. Vinka Paulskog. U Zavodu sv. Jeronima boravila je od 1954. do 1964. godine kada se vratila u Zagreb. Svoj radni vijek kao stručna učiteljica provela je velikim dijelom izvan domovine poučavajući u škola-ma i internatima u Bugarskoj. Umrla je u Zagrebu 1999. godine. U Rimu je, no zbog bolesti vrlo kratko, boravila i Ružica Špoljar, časna sestra Marija Emila. Bila je članica Družbe Kćeri Božjeg Milosrđa. Majka utemeljiteljica, sada blažena Marija Propetog Isusa Petković pozvala ju je u Rim. Obavljaljuje dužnost vrhovne savjetnice i tajnice Majke Marije. Pokopana je na rimskom groblju Campo Verano. Inga Sraček, sestra Marieta, milosrdnica sv. Vinka Paulskog, u Zavodu sv. Jeronima boravila od 1991. do 2000. godine, a sada je u službi u župi Lasinja. To su svećenici i časne sestre iz molvarskog kraja koji su boravili na tlu Vječnog grada. Naš zemljak dr. Ivan Golub iz Kalinovca jednom zgodom spominje: „Rim mi je dragi Grad, a u Rimu naš domovinski trag, pet stoljeća duboki trag.“